

Op weg naar een nieuwe parochie

1. De Nieuwe Parochie:

De Nieuwe Parochie is een idee, concept, plan, project met een aantal duidelijke kenmerken, namelijk:

- werken vanuit één centrum: parochiekerk, pastorie, parochieel centrum
- één bestuur
- één team
- kwaliteit van liturgie, catechese en diaconie
- missionair en evangeliserend
- vier speerpunten als hefboomen om tot pastorale samenwerking te komen

Belangrijk daarbij is dat het een concept is dat in iedere situatie opnieuw zijn toepassing moet vinden. Enerzijds is het geen vrijblijvend concept, anderzijds is het geen rigoureuze blauwdruk die op dezelfde manier over iedere situatie heen wordt gelegd.

Bijvoorbeeld: werkend vanuit één centrum (parochiekerk, pastorie, parochieel centrum) in St. Oedenrode. De moederkerk, de centrale kerk van St. Oedenrode is de Martinus, maar de pastorie van de nieuwe parochie is nu bij de Goede Herder. Vraag is hoe je het ideaal van werken vanuit één centrum niet zo maar overboord zet, terwijl je wel rekening moet houden met de (on)mogelijkheden van de situatie ter plaatse.

2. Aandachtspunten:

a. Het opbouwen van een centrum van parochieleden. Kenmerk van de Nieuwe Parochie is dat er een vitaal centrum is, niet alleen organisatorisch of als huisvesting van de pastoor en eventueel andere teamleden, maar als warme haard die de centrale plek is van het nieuwe huis, ook het levende spirituele centrum van de parochie.

b. Het formeren van een krachtig en gezond team. Een goed team is de naaf van het wiel. Zonder dat kun je organiseren wat je wilt, maar zal de Nieuwe Parochie geen succes zijn, omdat het centrum niet functioneert als een warme haard waar je moed en inspiratie haalt. En als het centrum niet functioneert, functioneert de Nieuwe Parochie niet.

c. Werken aan *communio*. Paus Johannes Paulus II formuleerde dit in zijn apostolische brief 'Novo Millennio Ineunte' als volgt: "Een spiritualiteit van de *communio* betekent tot aandacht in staat te zijn; in de diepe eenheid van het Mystiek Lichaam, voor onze broeder of zuster in het geloof door ze te beschouwen als "een van de onzen", hun vreugde en hun lijden te delen, hun verlangens aan te voelen en noden te beantwoorden, door ze een waarachtige, diepe vriendschap aan te bieden. In een spiritualiteit van de *communio* zijn we in staat om vooral het positieve in de andere te zien, de ander te aanvaarden en te waarderen als een gave van God. Het is niet alleen een geschenk voor diegene die het ontvangen heeft, het is tevens een geschenk dat mij gegeven is. Uiteindelijk betekent een spiritualiteit van de *communio* dat we aan de ander "een eigen plaats" geven, door "elkaars lasten" (Gal. 6, 2) te dragen en door de bekoringen van het egoïsme te overwinnen die ons voortdurend een valstrik spannen en na-ijver,

carrièrezucht en wantrouwen veroorzaken. Laten wij ons geen illusies maken: zonder deze geestelijke groei, kunnen de uitwendige middelen om de communio te realiseren, slechts weinig betekenen. Het zouden eerder gevels zonder ziel of maskers zijn, dan een uitdrukking van de communio of een weg om erin te groeien.”

Dat geldt ook voor het proces op weg naar een nieuwe parochie: als we het positieve in elkaar niet kunnen zien wordt het een mijnenveld vol potentiële conflicten.

d. Ruimte voor nabij pastoraat, ontwikkelen van geloofskernen in het parochiegebied en zoveel mogelijk bevestigen wat er aan geloofsleven in de ‘oude’ parochies is: allemaal aandachtspunten die aanduiden dat het niet gaat om al het leven weg te trekken naar het centrum van de nieuwe parochie, een soort drainage. Het gaat er integendeel om vanuit het centrum alles wat er her en der aan geloof vorm krijgt te ondersteunen en stimuleren.

Daarvoor is wel een goed en krachtig centrum nodig. Zaken dienen op een niveau opgepakt te worden waarop ze vitaal kunnen zijn. Groepsgewijze huwelijksvoorbereiding op het niveau van de oude parochies zal bijvoorbeeld veelal weinig brengen, terwijl het in groter verband wel mensen tot elkaar kan brengen. Er is dus een spanning tussen wat eventueel decentraal kan gebeuren en wat beter centraal kan. Centraal criterium daarbij is hoe alles zo kan gebeuren dat het én goed gebeurt én mensen kan inspireren en tot elkaar kan brengen.

In alles geldt in de nieuwe parochie het adagium “Centrale sturing, lokale uitvoering” ofwel: rond één tafel bijeenkomen om zaken goed met elkaar door te spreken en dan waar nodig het lokaal op een passende manier ten uitvoer brengen.

e. Schouder aan schouder:

De bisschop schrijft in het bisdomblad van oktober 2009: “De mensen die nu betrokken zijn bij de Kerk, zullen we betrokken moeten houden in de nieuwe situatie. Dit geldt voor hen die werken met een aanstelling, voor hen die vrijwilligerswerk doen, voor de zondagse kerkganger en voor de gelovigen die van tijd tot tijd een beroep doen op de Kerk. We hebben iedereen nodig en we moeten samen de klus gaan klaren; schouder aan schouder.”

3. Het traject:

Het traject op weg naar de Nieuwe Parochie kent een dubbel spoor: er is een bestuurlijk traject en er is een pastoraal traject. Dat zijn twee onderscheiden trajecten met ieder een eigen karakter.

In het bestuurlijk traject gaat het er om de voorwaarden te scheppen voor de nieuwe parochie. Het gaat om zaken van beheer en die vragen een gedegen aanpak om te komen tot een goed fundament van de nieuwe parochie.

In het pastorale traject gaat het om de inhoudelijkheid van de nieuwe parochie, om de Nieuwe Parochie richting en inhoud te geven en zo te zorgen voor inspiratie en enthousiasme.

Het zijn dus twee trajecten die ook in karakter van elkaar verschillen.

Dit dubbel spoor zal zich ook in de Nieuwe Parochie zelf voortzetten: daar zal een bestuur zijn dat voornamelijk beheersmatig en een pastoraal team (of pastoraatgroep) dat pastoraal-inhoudelijk bezig is.

Dat wil ook zeggen dat de tijd dat kerkbesturen ook werk maakten van adviezen op pastoraal terrein achter ons komt te liggen. In beginsel hoort dat tot het terrein van pastoraal team en pastoraatgroep, maar ook praktisch zal een bestuur van een grote nieuwe parochie echt andere

zaken aan zijn hoofd hebben.

4. St. Oedenrode:

In St. Oedenrode zijn we in een goede sfeer met vijf parochies onderweg naar een Nieuwe Parochie. Zondag 9 mei krijgt dat zijn beslag in de oprichting van de nieuwe Odaparochie. Dat wil niet zeggen dat de nieuwe parochie dan klaar is: dan wordt het huis van de nieuwe parochie casco opgeleverd, zou je kunnen zeggen, maar dan moet er nog veel gebeuren aan inrichting en meubilering. Daar hebben we tot 2012 de tijd voor. Ook op andere plekken in het bisdom gaat dit zo, soms vlugger, soms langzamer. Het wil zeggen dat de Nieuwe Parochie geen zaak is van iets dat in een jaar tijd te organiseren is: in een half jaar tot een jaar kan het staketsel staan, maar voor de Nieuwe Parochie er écht staat zoals ze bedoeld is, duurt echt wel langer en vergt ook nog langere adem.

Daarbij geldt dat we bij al ons werken het perspectief steeds voor ogen moeten houden: het gaat erom dat mensen kunnen blijven geloven, het gaat om het evangelie, het gaat om Christus.

Dat perspectief zal alle trajecten, zal al onze inspanningen moeten blijven kleuren.